

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-11329/2012-ERU

V Jihlavě dne 2. listopadu 2012

Číslo jednací: 11329-6/2012-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení sp. zn. KO-11329/2012-ERU zahájeném dne 4. října 2012 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, kterým je fyzická osoba podnikající [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, fyzická osoba podnikající [REDAKCE], se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, prováděl dne 6. prosince 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v ulici Tovární – Mádrův pojezd, v katastrálním území Přerov, okres Přerov, zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu, při kterých došlo k poškození středotlakového plynovodu PE d 90, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu, dopustil správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

II. Dle ust. § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, fyzické osobě podnikající [REDAKCE], za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ukládá **pokuta ve výši 5 000 Kč (slovy: pět tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto**

rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 13812.

III. Dle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, fyzické osobě podnikající [REDAKCE], ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 138121.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 4. října 2012 Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) zahájil ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, fyzickou osobou podnikající [REDAKCE]

(dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 6. prosince 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v ulici Tovární – Mádrův pojezd, v katastrálním území Přerov, okres Přerov, zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 90, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly, zahájené dne 31. července 2012 podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrola byla provedena na základě pověření Úřadu [REDAKCE] ze dne 13. července 2012, vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. V rámci kontroly bylo provedeno dne 31. července 2012 místní šetření a byl z něj pořizen záznam [REDAKCE]. Na základě provedeného šetření v rámci kontroly vedené pod sp. zn. [REDAKCE] u společnosti EUROVIA CS, a.s., IČ: 45274924, se sídlem Praha 1, Národní 10, PSČ 113 19, dne 28. června 2012, které fakticky předcházelo kontrole u účastníka řízení, byly Úřadu předány

podklady, které kontrolní orgán požadoval při zahájení kontroly u tohoto subjektu a jež byly převzaty do kontrolního spisu vedeného pod sp. zn. [REDACTED]

II. Kontrolní zjištění

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl dne 6. prosince 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v ulici Tovární – Mádrův pojezd, v katastrálním území Přerov, okres Přerov, zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu, při kterých došlo k zachycení plynovodního potrubí PE d 90 rohem lopaty bagru a k následnému poškození tohoto plynovodu v konečném důsledku pak znamenajícím únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 86 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 25 minut), v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu k šesti odběratelům dle provozních dat zaznamenaných v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení [REDACTED] ze dne 6. prosince 2011 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ [REDACTED].

Vzniklé poškození středotlakého plynárenského zařízení bylo okamžitě nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, tj. RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, který následně zajistil jeho fyzickou opravu. Zjištěné skutečnosti o důsledcích počínání účastníka řízení v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy jsou zaznamenány v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení [REDACTED] ze dne 6. prosince 2011 (potvrzený Protokolem o úniku plynu z poškozeného PZ [REDACTED]). O provedeném poškození plynárenského zařízení byl pořízen písemný záznam do Provozních záznamů bezpečnosti práce dne 6. prosince 2011. Uvedené skutečnosti byly potvrzeny kontrolovanou osobou, [REDACTED], v Záznamu o místním šetření ze dne 31. července 2012.

Šetřením Úřadu bylo zjištěno, že stavebně technická činnost byla realizována v souladu s podmínkami pravomocného stavebního povolení k provedení stavby Rekonstrukce žst. Přerov, 1. stavba vydaného speciálním stavebním úřadem Drážní úřad, Nerudova 1, 772 58 Olomouc, stavební sekce – oblast Olomouc, [REDACTED] ze dne 21. června 2010, a to ve shodě ověřeného záměru investora stavby a stavebníka - Správa železniční dopravní cesty, státní organizace, IČ: 70994234, Stavební správa Olomouc, Nerudova 1, Olomouc, 772 58. Investor stavby jako objednatel uzavřel dne 10. září 2009 Smlouvu o dílo č. 5713710001 se zhotovitelem Sdružení Přerov, jehož účastníkem byla mimo jiné společnost EUROVIA CS, a.s., IČ: 45274924, se sídlem Praha 1, Národní 10, PSČ 113 19 (dále také „zhotovitel stavby“). Tato společnost pak uzavřela Smlouvu o provozu mechanizačně dopravního prostředku č. EP03 - Z12 – 2011 s účastníkem řízení dne 22 února 2011.

Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby, spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, bylo prostřednictvím zástupce investora stavby tj. Správa železniční

dopravní cesty, státní organizace, Nerudova 1, 772 00 Olomouc požadováno a následně správcem plynárenského zařízení RWE Distribuční služby, s.r.o. vydáno dne 11. června 2008 s platností jednoho roku od data jeho vydání.

Vlastní existence plynárenského zařízení byla zhotoviteli stavby prokazatelně známa z protokolárně předaného obvodu specifikovaného staveniště (Zápis o předání a převzetí staveniště ze dne 18. února 2010) a příslušné projektové dokumentace. Zhotovitel stavby požádal, v rámci povinností zhotovitele stavby před vlastním zahájením stavebních prací, o přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo prostřednictvím společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o. v zájmovém území výstavby prokazatelně provedeno barvou na osu potrubí (protokol o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 17. srpna 2010 včetně písemného vymezení podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení).

Účastník řízení byl před započátkem prací stavbyvedoucím zhotovitele stavby [REDAKCE] [REDAKCE] poučen o podmínkách bezpečnosti práce a současně byl seznámen také s trasami všech inženýrských sítí, tj. i s trasou porušeného plynovodu (viz poučení evidenční číslo 2342 a vlastní prohlášení o školení bezpečnosti práce ze dne 16. září 2011).

K samotnému poškození středotlakého plynovodu došlo v důsledku realizace výkopových prací pro nalezení zařízení nad plynovodem k detekci ucházejícího plynu, tzv. „čičačky“. Pro nalezení „čičaček“ bylo určeno 5 pracovníků, kterým bylo uloženo tyto „čičačky“ nalézt ručním kopáním. Určení pracovníci nesplnili pokyn ručního vykopání hledaných „čičaček“ a požádali strojníka bagru [REDAKCE] o vykopání bagrem, přičemž došlo k předmětnému poškození plynovodu. K samotnému poškození plynárenského zařízení účastník řízení uvedl, že pracovníci, kteří jej požádali o pomoc, měli na staveništi obnaženou rouru, o které se domnívali, že je plynovým vedením. Inkriminovaná plynová roura však byla cca o 50 cm vedle a byla zachycena rohem lopaty bagru.

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu a jsou uvedeny také v Protokolu [REDAKCE] o výsledku kontroly ze dne 10. srpna 2012, se kterým byl účastník řízení, [REDAKCE], dne 30. srpna 2012 prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu, a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem.

III. Vyjádření účastníka řízení k protokolu o výsledku kontroly

Účastník řízení se k protokolu o výsledku kontroly nikterak nevyjádřil, ani nevznesl námitky k průběhu kontroly či jejím závěrům.

IV. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole, zahájil Úřad po vyhodnocení všech uvedených skutečností podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení č. j. 11329-1/2012-ERU, které mu bylo doručeno dne 1. října 2012. Nicméně v tomto oznámení se Úřad dopustil zřejmé nesprávnosti, a proto účastníkovi řízení poslal opravené oznámení o zahájení správního řízení č. j. 11329-3/2012-ERU, které si účastník řízení převzal dne 4. října 2012. Aby byla zachována všechna procesní práva účastníka řízení, je pro běh lhůt rozhodné datum doručení opraveného oznámení o zahájení správního řízení, v němž Úřad poučil účastníka o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu. Účastník řízení tohoto práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení, ani nenavrhnul žádné další důkazy.

Správní orgán převzal do správního spisu dne 17. října 2012 kontrolní spis, [REDAKCE], o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j. 011329-4/2012-ERU. Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající z kontrolního spisu [REDAKCE], který převzal, za zcela dostačující a sám z moci úřední další dokazování v průběhu správního řízení nedoplnil.

Dne 17. října 2012 vydal Úřad usnesení č. j. 11329-5/2012-ERU, kterým stanovil účastníkovi řízení lhůtu pro možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu v délce 7 dní od doručení tohoto usnesení. Toto usnesení obdržel účastník řízení 18. října 2012, přičemž této možnosti nevyužil a vyjádření k podkladům rozhodnutí nezaslal.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení, s ohledem na to, že se účastník řízení nevyjádřil k podkladům řízení, ani nenavrhl provedení dalších důkazů a neučinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplně a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

V. Popis skutkového stavu věci

Stavebně technická činnost byla realizována v souladu s podmínkami pravomocného stavebního povolení k provedení stavby Rekonstrukce žst. Přerov, 1. stavba vydaného speciálním stavebním úřadem Drážní úřad, Nerudova 1, 772 58 Olomouc, stavební sekce – oblast Olomouc, č. j. [REDAKCE] ze dne 21. června 2010, a to ve shodě ověřeného záměru investora stavby a stavebníka - Správa železniční dopravní cesty, státní organizace, IČ: 70994234, Stavební správa Olomouc, Nerudova 1, Olomouc, 772 58. Investor stavby jako objednatel uzavřel dne 10. září 2009 Smlouvu o dílo č. 5713710001 se zhotovitelem Sdružení

Přerov, jehož účastníkem byla mimo jiné společnost EUROVIA CS, a.s., IČ: 45274924, se sídlem Praha 1, Národní 10, PSČ 113 19. Tato společnost pak uzavřela Smlouvu o provozu mechanizačně dopravního prostředku č. EP03 - Z12 – 2011 s účastníkem řízení dne 22 února 2011.

Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby, spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, bylo prostřednictvím zástupce investora stavby tj. Správa železniční dopravní cesty, státní organizace, Nerudova 1, 772 00 Olomouc požadováno a následně správcem plynárenského zařízení RWE Distribuční služby, s.r.o. vydáno dne 11. června 2008 s platností jednoho roku od data jeho vydání.

Účastník řízení prováděl dne 6. prosince 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v ulici Tovární – Mádrův pojezd, v katastrálním území Přerov, okres Přerov, zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu, při kterých došlo k zachycení plynovodního potrubí PE d 90 rohem lopaty bagru a k následnému poškození tohoto plynovodu v konečném důsledku pak znamenajícím únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 86 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 25 minut), v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu k šesti odběratelům dle provozních dat zaznamenaných v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení [REDAKCE] ze dne 6. prosince 2011 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ [REDAKCE]. K samotnému poškození středotlakého plynovodu došlo v důsledku realizace výkopových prací pro nalezení „čičačky“. K poškození plynárenského zařízení účastník řízení uvedl, že pracovníci zhotovitele stavby, kteří jej požádali o pomoc, měli na staveništi obnaženou rouru, o které se domnívali, že je plynovým vedením. Inkriminovaná plynová roura však byla cca o 50 cm vedle a byla zachycena rohem lopaty bagru.

Vzniklé poškození středotlakého plynárenského zařízení bylo okamžitě nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, tj. RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, který následně zajistil jeho fyzickou opravu.

Vlastní existence plynárenského zařízení byla zhotoviteli stavby prokazatelně známa z protokolárně předaného obvodu specifikovaného staveniště (Zápis o předání a převzetí staveniště ze dne 18. února 2010) a příslušné projektové dokumentace. Zhotovitel stavby požádal, v rámci povinností zhotovitele stavby před vlastním zahájením stavebních prací, o přesné vytýčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Přesné vytýčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo prostřednictvím společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o. v zájmovém území výstavby prokazatelně provedeno barvou na osu potrubí (protokol o vytýčení plynárenského zařízení ze dne 17. srpna 2010 včetně písemného vymezení podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení).

Účastník řízení byl před započítím prací stavbyvedoucím zhotovitele stavby [REDAKCE] [REDAKCE] poučen o podmínkách bezpečnosti práce a současně byl seznámen také

s trasami všech inženýrských sítí, tj. i s trasou porušeného plynovodu (viz poučení evidenční číslo 2342 a vlastní prohlášení o školení bezpečnosti práce ze dne 16. září 2011).

VI. Právní hodnocení

Správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu stanoveného v ust. § 68 odst. 3 téhož zákona.

Z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona přitom vyplývá, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Toto ustanovení stanoví skutkovou podstatu správního deliktu ohrožovacího.

Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo něj navíc ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Uvedené ustanovení tak představuje též kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo k jeho narušení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj), mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl účastník řízení, který svými vlastními silami prováděl zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu, při kterých došlo k zachycení plynovodního potrubí PE d 90 a jeho poškození.

Správní orgán se tak při posuzování správního deliktu účastníka řízení mimo jiné zabýval skutkovým průběhem jeho jednání (tedy zejména, zda činnost prováděl v ochranném pásmu a zda věděl, že činnost, kterou provádí, podléhá omezení ve smyslu energetického zákona), dále pak mimo jiné otázkou, zda účastník řízení prováděl zemní práce s maximální opatrností.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn

v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Tím, že účastník řízení prováděl dne 6. prosince 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v ulici Tovární – Mádrův pojezd, v katastrálním území Přerov, okres Přerov, zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu, při kterých došlo k zachycení plynovodního potrubí PE d 90 rohem lopaty bagru a k následnému poškození tohoto plynovodu, postupoval tak v rozporu s dikcí § 68 odst. 3 energetického zákona. Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 86 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 25 minut), v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu k šesti odběratelům.

Správní orgán bezpochyby prokázal, že účastník řízení prováděl svou činnost v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona, tedy v oblasti souvislého prostoru 1 metru od středtlaké plynovodní přípojky. Ochranné pásmo jako takové přitom vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo souhlasu s umístěním stavby, přičemž pokud není podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu. Tím, že účastník řízení svým jednáním narušil plynárenské zařízení jako takové, není pochyb o tom, že svou činnost prováděl v prostoru ochranného pásma.

Správní orgán v rámci řízení prokázal, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa ze školení o bezpečnosti práce a z poučení o podmínkách bezpečnosti práce, kdy byl současně seznámen také s trasami všech inženýrských sítí, tj. i s trasou porušeného plynovodu prostřednictvím zplnomocněného pracovníka (stavbyvedoucí) zhotovitele stavby. Účastník řízení tak měl nepochybně informaci o tom, že v místě provádění činnosti se ochranné pásmo nachází.

Účastník řízení si tak musel být vědom, že se při provádění této činnosti nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a má tedy povinnost postupovat v souladu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Přesto takto nepostupoval.

K samotnému poškození středtlakého plynovodu došlo při provádění zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu, při kterých došlo k zachycení plynovodního potrubí PE d 90 rohem lopaty bagru a k následnému poškození tohoto plynovodu v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona.

Ust. § 68 energetického zákona zakazuje v ochranném pásmu plynárenského zařízení provádět činnosti, které by mohly ve svých důsledcích ohrozit tato zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Tento kategorický zákaz je tedy legislativně upraven z důvodu ochrany plynárenských zařízení, kolem kterých se ochranné pásmo nachází. Smyslem uvedeného ustanovení tak nemůže být pouze zákaz činností obecně nebezpečných,

ale všech činností, které by toto zařízení mohly ohrozit, tj. i běžných činností prováděných tak, že k ohrožení plynárenského zařízení dojde. Je tedy nezbytné provádět veškeré pracovní činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení. Provádění zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu v místě, kde se nachází ochranné pásmo zařízení plynárenské soustavy, takovouto činností nepochybně je. Způsob jak naplnit porušení tohoto zákazu energetický zákon nestanoví, činí ji však plně odpovědnou za výsledek. Nadto správní orgán uvádí, že postup účastníka řízení v posuzovaném případě přitom nelze chápat jako bdělý postup ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona.

Dalším znakem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit plynárenské zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Spolehlivost provozu je přitom nutné chápat jako stav, kdy zařízení umožňuje nepřetržitý provoz a dodávky směrem k určeným zákazníkům. Bezpečnost provozu nadto představuje stav, kdy nemůže dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku osob.

Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 86 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 25 minut). Svým jednáním tak účastník ohrozil spolehlivost a bezpečnost provozu dotčeného plynárenského zařízení.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 24. října 2011 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v ulici Tovární – Mádrův pojezd, v katastrálním území Přerov, okres Přerov, zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 90, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu.

Tímto svým jednáním se dopustil správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

VII. Uložení pokuty

Správní úřad se nejprve zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Úřad proto přistoupil k uložení pokuty v takové výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným ve správním řízení zahájeném dne 4. října 2012 v předmětné věci. Zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě Úřad přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Správní orgán má za to, že účastník řízení nevyvaložil veškeré úsilí, které bylo v přímé souvislosti se způsobem prováděné činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy požadováno a ne zvolil pro tuto činnost takový stupeň obezřetnosti a míru opatrnosti, aby k poškození podzemního středotlakého plynárenského zařízení nedošlo. Tuto skutečnost vnímá správní orgán jako přitěžující, neboť pokud by si účastník řízení počínal bděle, k narušení plynárenského zařízení nemuselo nezbytně dojít.

Porušení povinnosti vyplývající z ust. § 68 odst. 3 energetického považuje správní orgán za velmi závažné, a to z důvodu účelu dotčené právní normy. Správní orgán zastává názor, že poškozením plynárenského zařízení může být způsoben závažný následek, který může ohrozit spolehlivost a bezpečnost plynárenské soustavy jako takové. Především se jedná o možný únik plynu do ovzduší, možné přerušování dodávky konečným zákazníkům a také možnost, že nedodržením stanovených povinností a právních předpisů může dojít k ohrožení zdraví a života zúčastněných osob. Zejména z důvodu možného ohrožení života a zdraví osob jsou pro práci v ochranném pásmu stanovena přísná pravidla a podmínky, které se musejí bezpodmínečně dodržovat.

Správní orgán také posuzoval otázku způsobu spáchání správního deliktu. Zejména bylo při posuzování těchto skutečností přihlédnuto k faktu, že zemní práce byly prováděny v ochranném pásmu prostřednictvím strojní mechanizace, což bylo v rozporu s poučením, které účastník řízení obdržel od zplnomocněného zástupce (stavbyvedoucí) zhotovitele stavby a v rozporu s povinností počínat si tak, aby nedošlo k ohrožení plynárenského zařízení, k čemuž správní orgán přihlédl jako k přitěžující okolnosti.

Naopak za výrazně polehčující považuje správní orgán okolnost, že došlo k vytyčení plynárenského zařízení v terénu a bylo vyžádáno vyjádření správce plynárenského zařízení o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby, spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušování dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil středotlaký plynovod PE d 90 a v důsledku tohoto poškození došlo

k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové hodnotě 86 m³, v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu k šesti konečným zákazníkům. Tyto údaje vypovídají o nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení narušil, a správní orgán k této skutečnosti přihlédl při stanovení výše pokuty jako k polehčující.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Způsob jak naplnit tato ustanovení zákona sám energetický zákon účastníku řízení neurčuje, činí jej však plně odpovědným za výsledek. Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlídnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení zjevně nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Při poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání pouze po dobu 25 minut. Tuto skutečnost nemohl však účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlídnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že není evidován v rámci žádného jiného správního řízení o uložení pokuty za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že „správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní,

a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí“.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Vzhledem k tomu, že správní orgán neměl přístup k jiným informacím, na základě nichž by si mohl udělat úsudek o majetkových poměrech účastníka řízení, přihlédl k výši odměny sjednané ve Smlouvě o provozu mechanizačně dopravního prostředku č. EP03 – Z12 – 2011 ze dne 22. února 2011, jež činí celkem [REDAKCE]. Zjištěná výše odměny vychází z bodu II. výše uvedené smlouvy, kde je stanoveno, že cena plnění se sjednává jako součin skutečného množství provedených výkonů, potvrzených stavbyvedoucím objednatele a jednotkových cen ve specifikaci, která je nedílnou součástí této smlouvy a tvoří její přílohu č. 1. Příloha č. 1 k této smlouvě stanovuje cenu [REDAKCE] za hodinu v případě použití stroje KOMATSU PW 130 kolový otočný bagr. Z pracovního výkazu stroje KOMATSU PW 130 evidenční číslo 2342 pak vyplývá, že stroj byl používán na předmětné stavbě 19,5 hodiny. S ohledem na uvedené údaje je zřejmé, že uložená pokuta nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy likvidační charakter.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným

kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Správní orgán taktéž rozhodl v souladu se zásadou uvedenou v ust. § 2 odst. 4 správního řádu, kdy má povinnost dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 5 000 Kč, a to za správní delikt podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Eva Dlouhá, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly